

Consolidarea capacității pentru realizarea de parteneriate public-private în domeniul cercetării și pentru proiecte de cercetare interdisciplinară la USAMVB Timișoara

Proiect cofinanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European de Dezvoltare Regională

Finanțarea proiectelor de cercetare pentru agricultură în parteneriat public-privat

Cercetarea agricolă utilizează resurse care, dacă sunt folosite eficient, generează beneficii publice și private, putând fi considerată din acest punct de vedere o formă de investiție economică. Cheltuielile pentru susținerea cercetării agricole sunt alocate cu așteptarea că vor produce un venit în viitor. Totuși, în momentul de față, cercetarea agricolă se confruntă peste tot în lume cu presiuni financiare serioase. Finanțările guvernamentale sunt din ce în ce mai reduse, iar cercetarea per ansamblu tinde să se concentreze doar într-un număr mic de instituții reprezentative.

Soluțiile acestor probleme de finanțare implică un set complex de intervenții al căror element important este întărirea capacității instituțiilor de cercetare de a achiziționa surse externe de finanțare, provenind din programe naționale și internaționale, cât și din partea unor finanțatori privați, unde proiectele de cercetare în parteneriat public-privat pot fi incluse și eligibile.

Deciziile de finanțare a proiectelor de cercetare agricolă în parteneriat public-privat se axează pe:

- relevanța programului de cercetare propus: este îmbunătățirea productivității modul cel mai adecvat – comparativ cu alte surse, mijloace, instrumente de optimizare a sistemului de producție?
- costul dezvoltării tehnologice: Este justificat să se dezvolte tehnologia respectivă pe plan local, sau este preferabil să se importe din țările dezvoltate?
- politicile de finanțare ale donatorilor: proiectul de cercetare propus permite generarea de noi tehnologii, bazate pe cercetări anterioare, generând astfel valoare adăugată intereselor științifice ale finanțatorilor?
- compatibilitatea cu scopurile politicii naționale: are proiectul un impact pozitiv, contribuind semnificativ la realizarea scopurilor și obiectivelor stabilite pentru sectorul agricol?

Criterii utile pentru a găsi surse de finanțare adecvate pentru proiectele de cercetare propuse:

- Aceste proiecte să reprezinte domenii de interes pentru toate părțile: cercetători, beneficiari și finanțatori;
- Proiectele să fie executabile într-un interval de timp rezonabil;
- Costurile de finanțare a proiectelor să nu depășească bugetele disponibile;
- Să poată fi implementate cu resursele umane ale instituției aplicante – iar resursele adiționale să fie finanțate din proiect;
- Să prezinte un potențial capabil de a aduce un plus de valoare.

Analiza tendințelor curente în politicile privind cercetarea duce la observația că finanțatorii sunt interesați în special de cercetarea agricolă care:

- contribuie la rezolvarea provocărilor legate de protecția mediului înconjurător;
- întărește sustenabilitatea sistemelor de producție;
- are un impact pozitiv asupra nivelului de trai al comunității agricole;
- sprijină competitivitatea sectorului agricol;
- contribuie la dezvoltarea economică națională.

Pregătirea unei aplicații conceptuale

Din momentul în care se ajunge la un acord în privința ideii de proiect care are cele mai multe șanse pentru a fi dezvoltată, este recomandabil să se pregătească o scurtă prezentare conceptuală a acesteia.

O astfel de prezentare conceptuală este importantă pentru primul impact al abordării finanțatorilor potențiali. Grupul de lucru va contribui în comun la elaborarea documentului, prezentând pe scurt (în 2-3 pagini) principalele trăsături ale proiectului.

Ce trebuie să conțină o prezentare conceptuală

- Titlul proiectului
- Obiectiv
- Locație propusă
- Personal propus
- Colaboratori și parteneri
- Durata proiectului / data propusă pentru începerea activității
- Cost estimat
- Scop vizat
- Relația cu programele de cercetare curente
- Rezultate propuse și impact
- Activități propuse

Elaborarea completă a propunerii de proiect

Din momentul în care un finanțator dovedește interes în finanțarea proiectului, următorul pas este elaborarea completă a propunerii de proiect. Este de mare importanță ca elaborarea proiectului să pornească de la matricea logică a proiectului.

Grupul de lucru care elaborează propunerea de proiect trebuie să ia în calcul resursele care vor fi necesare pentru a atinge efectul dorit, în ce combinație, când, cum, și cu ce costuri.

Pentru început este util să se analizeze un proiect anterior care a avut succes – sunt de interes elementele care au contribuit la realizarea succesului, și acestea să fie încorporate în măsura posibilului în noul proiect.

Cea mai eficientă tehnică de elaborare a unei propuneri de proiect este brainstorming-ul de grup, abordând pe rând fiecare secțiune a propunerii de proiect și discutând combinațiile alternative până se ajunge la un consens. Un brainstorming de grup eficient este constituit din 3-5 persoane, provenind din discipline diferite (de exemplu un agronom, un specialist în protecția plantelor, un specialist în pedologie și un specialist în managementul fermei). Această combinație de discipline va contribui la îmbogățirea procesului de elaborare.

Deoarece propunerile noastre de proiecte se adresează îndeosebi practicilor agricole, poate fi util să se caute comentarii și contribuții informale din partea unor specialiști direct implicați în producția agricolă (din cadrul fermelor sau instituțiilor de sprijin). Aceștia răspunde la întrebările sau aspectele care le scapă din vedere cercetătorilor științifici, fiind prea mult implicați în domeniile lor de specialitate.

Structura unei propuneri de proiect de succes

Cu toate că majoritatea finanțatorilor solicită respectarea unui format specific, majoritatea propunerilor trebuie să respecte o anumită logică.

A. Introducere

Introducerea rezumă clar scopul proiectului și prezintă abilitățile și calificările organizației de a îndeplini acel scop.

B. Identificarea nevoilor – justificarea proiectului

Cuprinde o prezentare generală, concisă și convingătoare a nevoilor pe care organizația dorește să le abordeze prin proiect. Descrieți pe scurt contextul general – ceea ce va contribui la obținerea unei imagini complete a dimensiunii problemei. Când subliniați problemele sau nevoile identificate, utilizați cifre relevante, exemple din cadrul comunității sau statistici care ilustrează afirmațiile făcute. Asigurați-vă că datele și cifrele prezentate sunt corecte!

C. Scop și obiective

Această secțiune trebuie să explice ce anume intenționează organizația să întreprindă, pentru a se adresa nevoilor identificate. Scopul trebuie defalcat în obiective măsurabile, iar obiectivele în sub-obiective cuantificabile.

Scopul reprezintă concepte sau situații ideale, care nu sunt în mod necesar măsurabile. Obiectivele sunt specifice, tangibile și au rezultate măsurabile care trebuie obținute într-o perioadă specifică de timp.

D. Metodologie și calendarul de desfășurare

Cum și când vor fi atinse obiectivele proiectului? Un răspuns la aceste întrebări va fi furnizat în secțiunea privind Metodologia și planul de lucru al propunerii de proiect. Fiți foarte clari, specifici și realiști – cu privire la metode, calendarul de desfășurare și resursele umane, întrucât aceste caracteristici vor contribui în a convinge cititorul propunerii de experiența și credibilitatea dvs.

E. Evaluare

Explicați cum veți măsura succesul atingerii obiectivelor vizate. În această secțiune trebuie să explicați instrumentele care vor fi utilizate pentru evaluare, să definiți cine va conduce evaluarea, când va avea loc. Trebuie precizate de asemenea forma de raportare și frecvența raportării.

F. Pregătirea bugetului

Sunt mai multe moduri de structurare a unui buget – în funcție de tipul de proiect, cât și de cerințele finanțatorului. Totuși, fiecare buget trebuie să includă următoarele aspecte standard: personal, deplasare/întâlniri, echipament, costuri curente – chirie, telefon, birotică și contabilitate; tipărirea și diseminarea materialelor de proiect. Verificați întotdeauna dacă finanțatorul are cerințe speciale, înainte de a vă finaliza bugetul.

Un rezumat al bugetului include durata proiectului, costul total al proiectului, diversele surse de finanțare și contribuțiile acestora la finanțarea proiectului.

G. Continuarea dezvoltării proiectului de cercetare propus

Finanțatorii apreciază proiectele de cercetare care pleacă de la o perspectivă pe termen lung. Subliniați activitățile de cercetare viitoare propuse și prezentați idei de finanțare potențială necesară pentru a continua proiectul, specificând ce anume veți întreprinde pentru a obține această finanțare.

H. Anexe

Furnizați informații utile, care sprijină propunerea de proiect. Acestea pot fi: referințe, documente sau imagini referitoare la necesarul de cercetare și la capacitățile instituționale și dotările tehnice, pe scurt produse care întăresc tema de cercetare și credibilitatea organizației.

De la aplicație la contract

Urmăriți propunerea pe parcursul procesului de evaluare / licitației

În majoritatea cazurilor, finanțările pentru cercetare se acordă printr-un proces competitiv. Întrucât nu este permisă abordarea evaluatorilor după depunerea aplicației, în măsura posibilului, organizați întâlniri directe cu reprezentanții finanțatorilor în faza de elaborare,

clarificați întrebările pe care le aveți, încercați să aflați așteptările specifice și adaptați-vă aplicația conform celor aflate.

Este posibilă înaintarea aceleiași propuneri către mai mulți finanțatori, cu condiția ca acest aspect să fie clar specificat în nota conceptuală depusă. O altă situație în care acest lucru este posibil este când bugetul este prea mare pentru a fi suportat de un singur finanțator, caz în care este necesar ca proiectul să fie împărțit în mai multe secțiuni, care să adreseze mai mulți finanțatori.

Revizuirea propunerii de proiect

Foarte adesea propunerea de proiect trebuie revizuită la cererea finanțatorilor. Deoarece între momentul depunerii aplicației și contractare uneori durata este foarte lungă, adesea este posibil ca circumstanțele, presupțiunile și chiar cadrul general al proiectului să se fi schimbat.

O astfel de revizuire trebuie întotdeauna sesizată ca o oportunitate de a optimiza propunerea de proiect, în ceea ce privește aspectele tehnice, organizatorice și financiare.

Vă doresc să obțineți cât mai multe finanțări pentru cercetarea agricolă, contribuind în acest mod la realizarea unei agriculturi românești performante și competitive pe piața românească și pe cea europeană.

Timișoara, 31.01.2011